

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

За роки незалежності нашої держави система валютного регулювання пройшла доволі тернистий шлях формування. На сьогоднішній день однією з головних проблем валютного регулювання є вдосконалення засад функціонування валютного ринку та виведення його на сучасний міжнародний рівень.

Ринкові реформи, які провадяться в країні, створюють сприятливі умови для відродження української економіки та її інтеграції у світове економічне співтовариство. Незважаючи на значний розвиток фінансово-кредитної та банківської систем, успішне проведення грошової реформи 1996 року, що сприяло становленню та зміцненню валютного ринку України, накопичений досвід здійснення суб'єктами валютних відносин операцій з іноземною валютою, існують певні підстави стверджувати, що проблема регулювання валютного ринку сучасними нормативно-правовими актами до цього часу так і не вирішена. Удосконалення законодавчої бази розглядається багатьма українськими вченими та фахівцями як один з основних напрямків формування сприятливих умов для ефективного функціонування валютного ринку України. Проте існує дуже мало коментарів до чинного законодавства з питань валютного регулювання, які б дали змогу на практиці обходити все “підводне каміння”, а ті праці що є – або зарубіжних авторів і не є адаптованими до реалій України, або дещо застарілі, і більшість питань, які розглядаються в них, потребують ґрунтовного переосмислення в нових політичних та економічних умовах. До того ж існує проблема дублювання правових норм різними нормативно-правовими актами та проблема відсутності законодавчо закріплених визначень основних понять, що перешкоджає подальшому розвитку валютного ринку.

Враховуючи курс на подальшу лібералізацію валютного ринку та бажання приєднатися до європейської спільноти, на думку автора, необхідно привести чинне валютне законодавство до певних норм.

Слід зазначити, що сьогодні багато положень чинних нормативно-правових актів України і, в першу чергу, Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” не відповідають сучасним вимогам. З урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду в нормативно-правових актах повинен бути більш конкретизований обіг коштів в іноземній валюті (порядок використання надходжень в іноземній валюті, порядок організації купівлі-продажу іноземної валюти, надання кредиту в іноземній валюті тощо), а також розвинуті основні поняття валютного регулювання.

Багато питань лишаються невирішеними у сфері репатріації валютної виручки, призупинення втечі капіталу, розвитку нових інструментів, таких як, наприклад, валютні деривативи та впровадження їх в українську практику. Лишається також не розкриті питання стосовно адміністративних та економічних видів впливу за порушення

валютного законодавства, оскільки положення “Про валютний контроль” також є морально застарілим.

На думку автора, слід затвердити новий закон щодо валютного регулювання та контролю, який розглядається Верховною Радою ще з 1995 року, внести відповідні зміни у всі існуючі законодавчі акти, а деякі просто скасувати. І взагалі, слід виділити питання валютного законодавства в окрему ланку, так як це було зроблено з податками чи бюджетом, наприклад, написати Кодекс з питань валютного регулювання та контролю. Це дасть змогу більш ефективно регулювати та розвивати валютний ринок та здійснювати контроль за виконанням тих чи інших правових норм.

Богомаз, Г.О. Шляхи вдосконалення регулювання валютного ринку в Україні [Текст] / Г.О. Богомаз // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 110.